

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Центр развития ребенка – детский сад №8 «Алёнушка» МР «Верхневиллюйский улус»
678230, Республика Саха /Я/, Верхневиллюйский улус, с. Верхневиллюйск, ул. Ленина 6/4,
тел. 8 (41133) 4 – 12 – 14, факс 8 (41133) 4 – 11 – 87, эл.почта alenusl@rambler.ru

Сценарий проведения национального
праздника «Ысыах»

Цель: Ознакомление детей с якутским национальным праздником «Ысыах», с его значением и обрядом.

Образовательные задачи:

- воспитывать уважение к национальным праздникам, традициям, фольклору, художественным промыслам;
- прививать чувство гордости;
- развитие познавательного интереса;
- активизировать и обогащать словарь воспитанников.

1Ыытааччы:

Самаан сайын, сырдык кунэ,
Ыспыт чабыл куннэрин
Ыраас куп-куех халлаантан,
Ийэ сири сандаарта.

2Ыытааччы:

Кини сылаас сарыалыттан
Тыгар сырдык кууьуттэн,
Айылбабыт симэннэ,
Куех солкобо сууланна

1Ыытааччы:

Маспыт – оппут нуобайа
Хамсыы – хамсыы уаата
Тула бары сэргэхсидэ,
Ырыа чыычаах чоргуйда.

2Ыытааччы:

Самаан сайын сатыылаата,
Муеттээх сыта дыргыйда.
Маннык кэрэ кестууттэн
Сурэх уерэ долгуйда.

1Ыытааччы: Кунду ыалдьыттар, төрөппуттэ, оболор! Бугун уөруулээх кун.
Саха былыр төөө да суруга – бичигэ суох буоллар, бэйэтин санаатын,
бабарар бабатын уустаан – ураннаан этэр эбит. Ол курдук ырыалара,
хобооннору, таабырыннары, чабырбахтары, олонхолору, остуоруйалары бэрт
угуу айбыттара. Дьэ, ол ийин бу бугун, кэнчээри ыччаппыт сурэхтэригэр
дууьаларыгар өбүгэлэрбит утуө угэстэрин, баай уус – уран айымньыларын
инэринэн ильдэ сырыттыннар диэн уйгу ыьыабы ыьыабын!

2Ыытааччы: Уйгу туьулгэни олохтуу мустубут ыраах – чугас дьоннорбут, өрөгөй кунэ ууннэ, саргы – дьаалы салалынна!Өркөн өйдөөх, кулумэй куустээх дьобун дьоммут бары кэллэ. Истэ – көрө сэргээн турун.

1Ыытааччы: Төрөөбүт Ийэ тылым

Сахалыы истин саһам

Иэримэ дьиэм тойуга

Төрүт биьигим тыына

Ытык өбүгэлэрбит, дархан төруттэрбит сиздэрин-туомнарын тутуьан алгыстаах тойугунан эьигини айхаллыьылар улахан белэх иитиллээччитэ.

1. Тойук – П.Арина.

Музыка тыаьыыр

2Ыытааччы: Илбийэр ил эйэни,

Илгийэр ап алгыьын

Уьатар кьах уйэни

Туску биэрэр арчылаан.

2. Алгысчыт 7 кыталык кыыс, 7 уолан уоллаах киирэр. Алгысчыт ыьыаьы аьар-алгыыр; Илин диэки хайыьан олорон аал уотун алгыыр:

Аал уот иччитэ

Дьоллоох туьулгэни

Туругурдан эрэбит.

(аал уокка саламааттаах кымыс кутар, ол кэннэ саламааттаах кымыьынан сирин-дойдутун аьатар)

Аьыс иилээх-саьалаах,

Атааннаах мобыоннээх,

Айгыр – силик

Аан Ийэ дойдум иччитэ!

Айылгылаах аралы долборугар,

Ураанхай саха удьуордара

Ыам бырдаьын курдук мустан,

Көрсуьууну, атаарыны олохтуо5ун.

То5ус чороон айа5ынан,

А5ыс кэриэн айа5ынан

Айах тутар куммут буолла;

Аал уотум сизэ-ааа, кул-уөр!

3. Ырыа: «Ыьых кун». – ансамбль «».

4. Эбэтин кытта сизэ кыыс киирэр

Сизэ: Эбээ, ыьых диэн тугуй?

Оттон саары, оттон сарыы?

Тугу талкы диигитий?

Тугу кылыы диигитий?

Эбээ: Сизэнэрбитигэр, о5оорбутугар өбугэлэрбит угэстэрин, тылларын айахтан - айахха, уостан - уоска, тылтан –тылга туьэрэн бэрсиеьххэ.

5. «Ыьых» туьунан кэпсиир Ньургуйаана Васильева.

Эбээ:Туьулгэттэн тумэммин,

Таабырынныам эрэ мин.

Булугас өйдөөх о5о булгу

Таайыа оччо5о (таабырын таайтарар талкы, хомус, сахалыы иьиттэр тустарынан)

6. Хобьоннор – старшай группа

7. Хобьон – мл гр

1 Ыьтааччы: Иирбэ – таарба эриллэ5эс,

Истэнтастан бугуллэ5эс,

То5ус тогул тоьутта5ас,

Токур бокур олулла5ас

Тыллаахбуолар чабыр5ах.

2 Ыьтааччы: Чабыр5ахсыт тыла сымса,

Чабыр5ахсыт тыла сытыы,

Чабыр5ахсыт тыла ыраас,

Чабыр5ахсыт тыынауьун

Буолуох тустаах атастаар.

8. Чабыр5ах –средней группа

9. Чабыр5ах – старшай группа

1Ыытааччы: Тэнгэ уктээ, дьизэрэнкэй,
Дэгэйбэхтээ, дьизэрэнкэй,
Мээчик тэнэ, сиртэн тэйэ,
Куускэ куөрэй дьизэрэнкэй,
Өрө көтөр дьизэрэнкэй,
Атах битий, иэдэс итий,
Тоҕо бэрдэй дьизэрэнкэй.

11. «Дьизэрэнкэй ункуу» - средняя группа

2 Ыытааччы: Ылым эрэ ытыспар
Ыллыыр ыллам атаспын,
Тутуум эрэ тарбахпар
Туойар улгум доҕорбун,
Тиэрдиим эрэ тиистэрбэр
Тимир тыллаах хомуспун.

12. Оҕолор хомуска оонньуулар – средняя группа.

1 Ыытааччы: Биьиги уьуйааммыт иитиллээччилэрэ уөрэ – көтө уөрэнэллэр
өбүгэлэрин угэьигэр, кини мааны майгытыгар, киэн – холку кэрэ дууьатыгар.
Чэйин, эрэ саха бастын ункуутун, оьуохайы оройуттан тутуобун!

13. Оьуохай. (туьулгэннэн оьуохай – старшай, средней группа)

2Ыытааччы: Ыраахтан – чугастан кэлбит ытыктабыллаах ыалдьыттар,
кунду оҕолор! Бугунну ыьыхпыт курэхтэрин керуехтэрэ дьуоллуур
субэ.(ааттарын этэн билиьиннэри). Ол курдук, керуехтэрэ: группалар
туьулгэни кизргэтиилэрин, сахалыы куклалары, дьизэ кэргэн сахалыы
танаһын уонна ебугэлэрбит куөн көрсүһэр оонньууларын.

1Ыытааччы: Маннык кэрэ кестууттэн

Сурэх уерэ долгуйар
Хайдах курдук кэрэний,
Сахам бастын танаьа!

2Ыытааччы: Саха буолан төрүт танаспытынан киэн туттуобун, уйэлэргэ
утумнуобун! Дьизэ кэргэнинэн сахалыы танаска конкурс. Кыттыан
бабалаахтар сыана диэки чугаьыбыт.

Сахалыы музыканнан, кыттааччылар киирэн хаамаллар.

1 Ыытааччы:

Кыракыйуолаттар
Кырдалга мустаннар
Кылыйа ооннуулар
Кынаттаах курдуктар.
Ойуолаан, ойуолаан.
Туостары куобартаан,
Кый ыраахха кырайан,
Кыайыга кыттыын.

Спортивнайкурэх:

- 1. Кылыы**
- 2. Ат суурдуутэ**
- 3. Ыстанга**
- 4. Сууруу**
- 5. Мас тардыыыта**

2 Ыытааччы: Бугун ытык кун! Ыыях кун! Аламай санаалаах Аан Алахчын
Ийэ хотуммут арылыйа сырдыы кулбут! Ыраас чэбдик буоллун диэн халлаан
нуура кобурумтуйэ костубут, кохтоох – уоруулээх буоллун диэн куммут
уота куускэ тыкпыт!

14. Ырыа –подг гр.

1 Ыытааччы: Тылы биэрэбит дьуоллуур субэ5э.

(Кыайыылаахтары наБараадалаабын)

2ыытааччы: Тыл бэриллэр бийиги уыйааммыт директорыгар Платонова
Е.Х.

1Ыытааччы: Уйгулаах мааны ыыяхпыт,
Быйан астаах тубулгэ5э
Бар билэр дьоммутун
Сахалыы сиэринэн
Кундулээтэпит буолуохтун!

2Ыытааччы: Уоттаах хатан кымыынан
Чороон тутан барыгытын,
Чооруос тулук ыччаттары,
Айах тутуох барыларын!